ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Ամսագիր գրականութեան, գիտութեան եւ քաղաքականութեան

Հրատարակութիւն Միսիթարեան Հարց

ԿԱՀԻՐԷ (Egypte)

Adresse :

H. NERSESSIAN

Direct. – propr. du journal Arménien

ARMÉNALOUYSSE

LE CAIRE (EGYPTE)

Les annonces sont reçues à des prix très modérés.

ԱՐԵՒԱԾԱԳ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՎ ԳՐԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՍԱՐԱԿԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԱՄՍԱԳԻՐ

Les annonces sont reçues à des prix très modérés.

ԳԻՆ ԲԱ ՏՈՂԵՐՈՒ

Բ. ՄՈՒՍԱԲԵԿԵԱՆ

Տարեգրութիւն կ՚ընդունի Կայրո

միայն և ոչ ուրիշ ոեւէ տեղ

(Egypte) ԿԱՀԻՐԷ

Adresse :

B. MOUSSABEGUIAN

Correspondant du Journal Arménien

LE CAIRE (Egypte)

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան 100 բրիւ հայեր դուրս. 60

Կէստարի. 50 » » » » 35

ՕՏԱՐ ԵԿԱՂԵՑԻՔՆԵՐ

Տարեկան մուրհակ » 20

Կէստարի » 12

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ ԿԱԹՈՂԻԿ

ԵՒ ՀԱՅԱԲՆԱԿ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՏՊԱՐԱՆ ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

ԿԱՀԻՐԷ (Egypte)

Les annonces sont reçues à des prix très modérés.

Տարեգրութիւն կ՚ընդունի Կայրոյ մէջ Ս. Յարութիւն վանքին մէջ

Տարեկան 3 ոսկի, Կէստարի 2 ոսկի, Եռամսեայ 1 ոսկի

Ամսական 10 ղրուշ

Ամէն տեսակ գրութիւններ, որ կը վերաբերին Տպարանին, Հրատարակութեան եւ Վաճառականութեան կը խնդրուին ղրկել

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան 100 բրիւ հայեր դուրս. 60

Կէստարի. 50 » » » » 35

ՕՏԱՐ ԵԿԱՂԵՑԻՔՆԵՐ

Տարեկան մուրհակ » 20

Կէստարի » 12

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ ԿԱԹՈՂԻԿ

ԵՒ ՀԱՅԱԲՆԱԿ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՏՊԱՐԱՆ ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

ԿԱՀԻՐԷ (Egypte)

« Ազատամարտ » ի 308–309 թիւերուն մէջ տրուած ստորագրեալ ուսանողներու ցանկին վրայ Տիար Ս. Զէյթլեան կը գրէ մեզի հետեւեալը.

« Ցանկին մէջ ստորագրուած անունները ստորագրողներուն կամքին դէմ տպագրուած են. ոմանք ստորագրած են, ուրիշներ ստորագրած չեն, ոմանք ալ ստորագրած են, բայց ստորագրութիւնները ուրիշներ կատարած են. ասոնք ամէնքն

ւին ուղղել իրենց թերութիւնը, բարձր դիրք ունեցողները՝ որոնք որ ալ ըլլան, հարազգի կամ այլազգի, առանց խարութեան կը պատուեն և կը գովեն, և կ'ուզեն անոնց նմանիլ, իրենց անձին թերութիւնները ի նկատի առնելով և զայնք բարւոքել չանալով. այս ընթացքին հետևողներուն կ'ըսեն — բարի նախանձ ստ —։

Սակայն՝ չար նախանձ ունեցողը, նկատելով իրեն նմանները բարձրագոյն դիրքը և անոնց հասարակութենէն սիրուած և արժանաբար յարգուած ըլլալը, կը վրխաստ, կ'ամբաստանէ և կը դատապարտէ ու կ'արհամարհ զանոնք իբրև յանցաւորներ, այս դասակարգին հանդէպ թշնամական ոգւով կը վերաբերուի, և կը չանայ միշտ վրէժ լուծել, ամէն ինչ չարի վերագրելով։ Չար նախանձ ունեցողը կը նմանի կատաղի հիւանդացածի մը կուրացած մտօք, առանց նկատելու իր անձին աննախանձելիութիւնը, կը յարձակի անմեղին վրայ թափելու համար իր կատաղութեան թոյնը։ Ա.յսպիսի հիւանդութիւն մը չի բուժուիր, մինչև որ նախանձոտը իր հակառակորդին արենէն կաթիլ մը իրեւ դեղ չը խմէ։

Արդ, հայերուս նախանձը ընդհանրապէս առաջինն է թէ երկրորդը.

Այս հարցման պատասխանը ակնիւ ընթերցողաց կը թողում, որոնք ուղիղ դատողութեամբ, անտարակոյս արդահատանօք պիտի պատասխանեն թէ՝ երկրորդն է։ Այսինքն, մենք հայերս չպիտի կրնանք ուրանալ թէ՝ ազգին ծոցը անած ու չար նախանձէ թելադրուածներն են որ հայ ժողովրդի գլխին բիւրաւոր աղէտներ հասուցին՝ օտարներէն ալ։ Ազգապաշտպան ձեւացող դաւաճաններն՝ հայ ազգութեան առջեւ խորհ՞նկ գերեզմաններ բացին, հոն թաղելով ցաւագին զոհեր, ազգապահներէ և օտարամոլ կրօնականներէ չատերն էին՝ որոնք պիղծ մտածութիւնը իրենց ապաստան և ղէնք ունենալով՝ Սբրբազան միութեանց կապերը լուծեցին, հայազգեստ խաբեբաներն էին՝ որոնք մերկացուցին ազգը եւ ցրցուցին անոր խորվերքերը այլազգիին և այս վերջինն ալ՝ անկասկած, անգթաբար իր վրէժը լուծաց։

Ի մի բան ազգը դաշնութեան իր կուրծքէն, իրեն զաւակ մկրտուած նիւթապաշտ անձնասէրներու նախանձի դաշնութիւը, առաւել քան օտարինէն վիրաւորուեցաւ նա և ինկաւ ու անոր անկումը տակաւին կը շա՛ս...։

Այս բոլորը որ երբէք չ'պիտի արատաւորէին հայ ազգին ճակատը, եթէ անոնց առաջքն առնէր դիտցուէր ժամանակին, այսպիսի օտոկալի անկումով մը հայ ժողովուրդին իրական արժանիքը վիրաւորուած չպիտի ըլլար քաղաքակիրթ մարդկութեան առջեւ, եթէ հայ քննադատութիւնը խոյլ և վարանոտ՝ և ազգին մէջ գտնուած խաբեբաները չճանչնալու չափ անփորձ, և զանոնք չ'սչնչացընելու աստիճան տկա՛ր գտնուած չըլլար։

Արդարեւ ամէն ժողովուրդ և ամէն ընկերութիւն թէև ունին իրենց ծոցը նախանձալից չարամիտներ, սակայն ուղղամիտ մտածող քննադատականէն և ընկերութենանց հիմը հաստատող հանճարեղագոյն օրինաց հարուածներէն զերծ չեն մնար իրենց չարամտութիւնը ի գործ դնելու, ինչպես մեր հայերուն մէջ գտնուած կոչենանները՝ որոնք անարդել իրենց չարամտութեան ճամբուն վրայ քալելէն և դեռ պիտի չարունակեն, եթէ զանոնք փճացնող իրատւոյ քննադատութենէն ժողովուրդը արթննալով, կայծակի չը հանդիպին։

Անցած դարձուածները չատ չուտ մոռացման մէջ կը թաղենք։ —Անցեալը ներկային ապագային է իսկ ներկան ապագային համար։ Ցնատագայ ակնարկներ նետանք և մեր կեանքին հետ անցած փորձութիւնները մեզի պատ մը բան. սովրեցուցեն, որպես զի ներկայի ճանապարհին վրայ ալ անցեալին մէջ պատահած ալէկոծներուն երկրորդականին, երրորդականին չը հանդիպինք։ կարդալով պատմութեան էջերը հետազօտենք թէ՝ ինչ է պատճառը, որ հայ ժողովուրդը ժամանակին աչխարհիս հորիզոնին վրայ լուսաշարդ կը փայլէր, այսօր սեւ մթութեան մէջ կը խարխափէ. ժամանակին տէր էր՝ այսօր ծառայ եղած է, անցեալները ազատ էր՝ այսօր սարիւթեան մէջ կը տանջուի. պատճառը. չար նախանձը, և անոր պտուղը եղող անմիսութիւնն է։ որովհետեւ առանց զայն հեռացնելու մեր բնաւորութիւններէն, անկարելի է որ ուրեններնան ուղիղ բարի սիրտ մը՝ հետեւելու և կատարելու բարձրագոյն հրամանին Միւրեցէ՛ք ղմիմեանս»։

Չար նախանձն է՝ որ իբրեւ մռայլ ամպ մը հայ ազգին մթնոլորտին վրայ խտացած և եսասիրութեան չոգիներէն աւելի թանձրանալով կը սկսի խոյանալ մինամիտ ժողովուրդին վրայ, անոր թօնը՝ կոտրելով միութեան և սիրոյ չղթաները, քանդելով կրթական բարենպատակ հաստատութեանց հիմերը, կ'առնէ կը տանի իրեն հետ թաղելու անդունդի մը խորութեան մէջ։

ԿԱՐՊԵՏ ՍԻՒՏՃԵԱՆ

(Շարունակելի)

Ա Զ Դ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

Վարժ դրաշարի մը պէտքը կայ, դոհացուցիչ ամսականով. դիմել Արշալոյսի խմբագրութեան։

ՆԱՄԱԿ ԿՐԵՏԷԷՆ

ԿՐԵՏԷԻ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

(ԱՆՑԵԱԼԻՆ ՈՒ ՆԵՐԿԱՅԻՆ ՄԷՋ)

(Շար. նախորդ թիւին եւ վերջ)

Այս պատմական օրերէն սկսեալ տեղւոյն գերիշխանատան մէջ կը տեսնուին տապանադրեր, որոնք ցոյց կուտան թէ միշտ հայեր գտնուած են կրետէի մէջ։ Կ'ըսուի թէ ժամանակ եղած է որ, մինչեւ երկու հարիւրի բարձրացած է հայ ընտանիքներու թիւը։ Հաւիսի մօտ գիւղ մը Աւուհնիս անունը կը կրէ եղեր մինչեւ այսօր։ Հակատակ մեր բոլոր հետաքրքրութեան, սակայն, չկրցինք տեղեկանալ թէ՝ այդ երկար տարիներու չրջանին մէջ ինչ անցած դարձած է ազգային տեսակէտով. ո՞ւր մնացին այդ հարիւր կամ երկու հարիւր ընտանիքները. գաղթեցի՞ն թէ ձուլուեցան, ահա հոս է մեզ համար անորոշ կէտը։ Ինչ որ գիտենք սա է թէ, 1850էն քիչ մ'առաջ կամ ետքը, եկեղեցին այլ եւս փակ կը մնայ։ Ծոյն կնոջ մը հետ ամուսնացած տեղացի Հաճի Մարքօ անուն խաչազող հայ մը, երկար տարիներու համար, տէր կը դառնայ եկեղեցիին, եւ իր ուզածին պէս կը չահագործէ կալուածները, զոր իր մահուան պահուն կը կտակէ իր զաւակներուն։ 1882ին միայն Պոլսոյ պատրիարքարանը կը սթափի իրեն քիչ մը ծանօթական դարձած թմրութենէն ու կրետէ պաշտօնավարելու կը դրկէ Արժ. Եմմանուէլ քահանայ Չէր Մինասեան, ուսուցչ եւ աստուածաբան, որ գիտցաբար իր ծերութեան պատճառաւ չկրնար գոհացուցիչ կերպով կատարել իր փափուկ պաշտօնը։ 1897ին, կրետական ապստամբութեան չարաղէտ դէպքերու պատճառ թուրք խուժանը կը թալէ եկեղեցին, որ գրեթէ կէս աւերակ վիճակի մէջ կը մնայ։ Երբ 1898ին խաղաղութիւնը կը վերահաստատուի, նոր հայեր կուգան հոս տեղ, քիչ մը վաճառական, արհեստաւոր, քիչ մ'ալ բաղդախնդիրներ, նոր երկրի մը մէջ գրամ չունենալու երազով։ Շատ չանցած հայերուս սեփական անհամաձայնութիւնները կը ծագին, որոնք պահ մը սուր կերպարանք կ'առնեն, բայց վերջապէս Եմմանուէլ Քահանայ Չէր Մինասեան, արդէն ծեր, հիւանդոտ ու պաշտօնավարելու անկարող, կը սախտւի իր խրիկը քաշուիլ՝ աղօթելու ու կրօնական տաղեր յօրինելու հոգեպարար մխիթարութեամբ, ու անոր տեղ Պոլսէն բերիլ կը տրուի ուրիշ քահանայ մը, Չէր Աւետիս քահանայ Բախչէլեան, ոչ այնչափ ուսեալ բայց բարեմիտ, զուարթերես, (քիչ մը դժգոհ միայն իր երկու հարիւր ղրուշ ամսաթոշակէն) իր քահանայական պարտականութիւնը կատարելու հմդապահ ու իր ախորժալուր ձայնով Գաւիրէ վաշտնաւարելու արժանի, եթէ միայն ասի զրկանք մը չըլլար մեր խեղճ կրետացի ազգայիններուն։

Արժ. Չէր Աւետիս քահանայի հոս գործակցութեամբ տեղւոյս ազգայինները ամէն ջանք ի գործ դրած են վերանորոգելու բարեզարդելու համար իրենց եկեղեցին, որ այսօր կոկիկ երեւոյթ մ'առած է։ Ամէն անոնք որոնք օտար հողի վրայ կը զգան կարեւորութիւնը եկեղեցիի կամ վարժարանի մը՝ իբր գերագոյն միջոց ազգային գոյութեան պահպանման, երախտագիտութեան պարտք պէտք է որ տածեն հանդէպ տեղւոյս հայերուն ընդհանրապէս եւ՝ ի մասնաւորի՝ ներկայ Թաղական Մորուրդին, որ կը բաղկանայ հետեւեալ յարգելի էֆէնտիներէն. Մեծ. Անանիա Զաքրեան, Բիւզանդ Պայիկեան, Ազարիա Մատոնեան, Սարգիս Գուլումճեան եւ Յակոբ Էփրէմեան։

Եկեղեցւոյ սեփական 34 տուներէն տասնեւչորսը միայն մնացած է այսօր, որոնցմէ արտադրուած ամսական վարձուն ֆրանքի եկամուտը չհաւասարակչռելով ծախսին, տեղս գտնուղ հայերը՝ իրենց նիւթական կարողութեան չափովՙ յանձն առած են կէս, մէկ կամ աւելի ֆրանք ամսավճար ընել եկեղեցւոյ գանձանակին։ Այսչ է՛երաչխաւորը սակայն եկեղեցւոյ մը ապահով գոյութիւնը, եւ որպէս զի միշտ կանգուն մնայ ան, բնականաբար կը կարօտի ամէն երկրէ եկեղեցասէր ազգայիններու նպաստներուն։

Բարեբախտ ենք այս առթիւ անցողաբար յիշեցնելՙ թէ՝ ասկէ տասնեհինգ օր առաջ, տեղս ներկայութիւնը վայելեցինք Եգիպտոսի ծխախոտի համբաւաւոր գործարանատէրներէն Ազն. Արթաքի էֆէնտի Մելքոնեանի, որուն բարեկիրթ, քաղցրաշարժոյր բնաւորութենէն ու ընկերասիրական ոգիէն խիստ գոհ մնացած՝ տեղւոյս երիտասարդութեան séléct դասակարգը խիստ սիրալիր ու մտերմական ընդունելութիւն մ'ըրաւ յարգելի էֆէնտիին։ Մեկնելէ առաջ Արթաքի էֆէնտի Մելքոնեան այցելեց եկեղեցին իր կալուածներով, անուշադիր կամ կանուխ բան մ'ընելու առաջադրութեամբ անոր ընպատակ։ Սիրելի է մեզ հաւատալ թէ, եթէ ոչ անմիջապէս գէթ առաջիկայ ամիսներուն, իր Հիւանդի բարեբաստիկ օրերուն մէջ, Արթաքի էֆէնտի Մելքոնեան պիտի չիշէ Գանտիան, ուպիտի գիտնայ նուէրով մը, երջանկացնել Ս. Կարապետը եւ անոր խեղճ Տէր Աւետիս քահանան, որ իր կուչ ձայնը աւելի սրած՝ լիաբերան պիտի աղօթէ նորապսակ բարերար ամալի մը արեւշատութեանը համար։ Եւ ասի զարմանալի պէտք չէ թուի մեզի, երբ մանաւանդ ժամանակէ մ'իվեր Մելքոնեան էֆէնտիները սկսած են նպաստներու ու հանգանակութիւններու ազգասէն գործունէութիւն մը ցոյց տալ, եւ որուն մէկ փայլուն ու պերճախօս արձագանգը կը հանդիպանայ նոյն իսկ Պօլսական մամուլը։

Ինչպես քիչ մը վերը ըսինք, փոքրաթիւ են հոս հայերը բայց տեղւոյս Սպարթալեան, Սիվրիեբրեան եւ Փափազեան հանրածանօթ վաճառատուններուն պատիւ կը բերեն հայութեան, եւ ասոնց պաշտօնեաները իրենց պարկեշտ կեցուցաղարութեամբ յարգանքը կը վայելեն կրետացիներուն, ինչպէս՝ իրենց եղբայրասիրութեամբ՝ լաւագոյն համբաւը ամէն այն հայերուն որ հոս տեղ կ'այցելեն։

Սրտի կատարեալ գոհունակով հրաժեշտ կուտանք այս պատուական ազգայիններուն, որոնց օրինակելի ազգասիրութենէն պահ մը կաղդուրուած կը զգանք մեր չիղերը, ո՛հ այնքան թուլացած այն տխուր օրէն ի վեր երբ՝ քանի մ'տարիս առաջ՝ գոյքերու աճուրդ մը տեղի ունեցաւ Գանիրէի առաջնորդարանի անիծապարտ չրջափակին մէջ, ողբացեալ Տէր Եղնիկի մահուան վաղորդայնին։

Գանիրէի թմրած հրեղաստրութիւնը ե՛րբ պիտի գիտնայ պաշտպանել իր կենսական շահերը։

Մե՛ղք...

ԳԱՒԻՐԷՑԻ

Գանտիա 11 Սեպտ. 1902

ԴԷՊԻ ԻՄԱՍՅԻԼԷԷ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԵՐՁԱԿՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Ամերիկեան Դերձակ եւ Ընկ. կը յայտարարէ թէ՝ իրենց նախկին բոլոր յաճախորդաց եւ թէ՝ ամէն անոնց՝ որոնք կ'ուզեն նոր յաճախորդ ըլլալ. թէ՝ ներկայ Հոկտ. ամսոյ 10էն սկսեալ պիտի բացուի Իսմայիլիէի պղտոտային վրայ Իսքըրլի թէյհուսէի գլխաւոր, Գըլխալ Ալըմանի տակ, իրենց նոր դերձակի վաճառատունը։

Ընկերութիւնը ամէն ջանք ի գործ դրած է կերպանկերու մաքուրին ընտրութեան եւ գոյներու ամէնուն ճաշակին յարմարութեանը։

Մեր կարի ու ձեւի մաքրութեանը համար, մեր ունեցած յաճախորդներու գոհունակութիւնը կը բաւէ ապացուցանելու թէ՝ երկու սեռին ալ — արանց եւ կանանց — հագուստի բոլոր ճիւղերուն մէջ պատրաստ ենք գոհացնելու ամենէն նրբաճաշակներն անգամ։

Մեկ անգամ փորձեցէք եւ պիտի հաստատէք մեր յայտարարութեան ճշդութիւնը։

Կը կրկնենք, կերպասի լաւութիւնը, գործի մաքրութիւնը եւ ճշդապահութիւնը կատարեալ է։

335

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԵՐՁԱԿԻ ԵՒ ԸՆԿ.

ՀԱՑ ՄԱՅԵՕՏՐՕՆ

—Պարո՛ն, իմացայ որ օտար վարժապետ մը հրաւիրելու դիտաւորութիւն ունիք, Չէր Ռուբէնին դաս աւանդելու համար. հաւատացէ՛ք որ սա մեծ անպատուութիւն է թէ՛ ինձ՝ եւ թէ բոլոր հայերուս, մինչ գիս անկարող կը դատէք այդ պաշտօնը տանձնելու։ Ես ինքս այդ տեսակ խումբեր չատ կազմակերպած եմ, ամէն բանի տեղեակ, արեւմտեան հմուտ, վերջապէս կրնամ ամէն կերպով նպաստաւոր ըլլալ «Արաքս» Մուսմբիդ»ի՝ ըսէր երկու երիք ամիս առաջ հայ մանչուտրօն մեր «Արաքս» նաւագախումբի անդամներէն մէկուն, որ հայ վարժապետ ունենալու բերկրութենէն խելայեղ, փութաց առաջարկելու մեզ հաղորդել այս ուրախարեր տեղեկութեան արդիւնքը։

—«Ընկերնե՛ր, ըսաւ. հայ է, չատ օգտակար կրնայ ըլլալ մեզ, ինչպես որ արդէն կը խոստանայ, ուստի չարաչար պիտի սխալինք եթէ Իտալացի կամ վերջապէս օsuր մանչuտro մը ուսնեցնելու գաղափարը կազմենք. չէ՞ որ այս ալ անոր չափ գիտէ, ուսուցչութիւն մ'ալ ունի՝ հայ է։ «Միամիտ ու անփորձ երիտասարդներ երբ հայ բառին թնդալը լսեցին, նկատելով որ յիրաւի պատեաբերը էր ազգին հայ նուագածուից խումբ մը ունենալը՝ հայ առաջնորդով մը։ Ա. մենքնիս միաբերան լաւ ըսինք։

Բայց ա՛ւ՛ղ, սխալեցանք եւ հիմա վերահասու եղանք թէ հայերուս չատերը դեռ պէտք եղած մակարդակը չեն բարձրացած, զի այդ հայ մանչuտroն, ինչպէս պիտի տեսնէք, խումբը բաժանման պատճառ ըլլալու կը յանդգնի, փախանակ անոր միութեան եւ յառաջդիմութեան աչխատելու։

Ահաւասիկ եղելութիւնը։ Խումբը կազմակերպուած օրէն, երբ չաբաթավճարները կանոնաւորապէս կը գանձուէին, եւ գրեթէ ամէն կիրակի նիւթ կը գտնուէր, նախ Պատ. տ'Ա.փրիգեան ու յետոյ Քաֆէ էմբերիալի (*)ին մէջ, գըրեթէ միչա ժողովի կը հրաւիրէինք զՊարոն մտաթրօն. կը հասկնաք անչուչա, խորհուրդ հարցնելու, կարծիք փոխանակելու եւ վերջապէս խումբիս յառաջդիմութեան միջոցներուն վրայ մտածելու համար։ Պէտք է ըսել հոս թէ՝ ինք ոչ անգամակցած էր եւ ոչ ալ չաբաթավճար կ'ընէր։

Խումբիս անդամներուն գրեթէ մեծամասնութեան խանգաղատ եռանդին չագուրդ տալու համար հարկադրուեցանք ժամ առաջ նուագները բերել տալու պայմաններուն վրայ խօսիլ վարժապետին հետ, առանց նկատի առնելու պիւտճէներնուս անձուկ վիճակը եւ նուիրատուներուս եւ վիճակահանութեանց հասոյթին անբաւականութիւնը։

Վարժապետութենս միջոց խնդրեց մեզմէ՝ բանակցելու համար իր բարեկամներէն մէկուն հետ որ ազնիւ նուագարան է եղեր։

«Այսօր չ'եկաւ՝ ներէք վերջ, ըսաւ թէ՝ տասներեքը նուագներու համար երեսունհինգ ոսկի պէտք է, որուն տասը կանխիկ պիտի վճարուի իսկ մնացեալը տամն ամիս երկու ոսկի, չ'մոռնանք ըսելու թէ յարմար առթիւ մը իր ատեանին վրայ ալ խօսեցանք, երեք ոսկի ըսաւ, հուսկ ուրեմն երեքը չորսի բարձրացաւ. եւ

(*) Ծ. Խ. Այս միեւնոյն տեղւոյն վարիչն էր կարծենք, որ «կարեւոր ազդը» խմբագրեց որովհետեւ այդ պարոնը՝ հիւանդ նոր արհեստ մը ընտրած է իրեն համար. այն է՝ ինքզինքը ծախել ջանալով մին մեւսին դէմ գրգռել, իր կողմէ միայն վարպետութիւն տեսնած միջոցներով, ու անդիէն խնդա՛լ... լաւ նկարագիր չէ՛ այս։ Եթէ չարունակէ այս ընթացքը՝ պիտի ստիպուինք մեզքնալ իր ապագային վրայ. բայց դեռ յոյս կայ. տեսնենք, ո՞վ լաւ կ'ըլլայ։

Յ. ՓԷՄՊԷՃԵԱՆ եւ ԸՆԿ

ԳԱՖԷՏԷ (ԵԳԻՊՏՈՍ)

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԱՐՔԵՂԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԵՐՈՒ ԵՒ ԵԳԻՊՏԱՀԱՅ ՍԻԿԱՐԼԱԳՆԵՐՈՒ
Յատկապէս պատրաստուած ձեռագիր արկաւներ

ՏԵՂԵԱՏՈՒ Ի ՎԱՃԱՌՈՒՄ ՄԻՏՔԵՐՈՒՆ
Հեռագրական Հասցէ՝ — ՓԷՄՊԷՃԵԱՆ ։ Թելեֆօն Թիւ 689 ։

ՀԻՆ ՋԱՊԹԻԷԻ ԴԻՄԱՑ
Նահանգուի՛ Թիւ 129

պէտք եղաւ նուագածները գնոյն կէսը կանխիկ վճարել, որ մ'ալ չսպառ ոսկիով ալ չ'գոհացուցուր առ այժմ բաւը կ'ըլլայ։

Ինչպէս ըսինք գրամի անբաւականութիւն ունէինք։ Ասիկա գիտնալու էր որ այս անգամ, ու մեզ դիւրութիւններ ընծայող հայ վաճառօրիս։ Քանի որ բաւական գրամ չունինք, բաւ, ամէն ամիս չորս կամ առ առաւելն հինգ ոսկի կրնաք գանձել, ևս հինգ վեց ամիս եկուր ոսկի գրամ կ'ընդունիմ միայն, պայմանաւ որ երբ խումբը գրամ ունենայ մնացեալ երկուքը տայ։

Եւ այս գոհացուցչանց փոխարէն սա օ՛օ՛գտակար պայմանները առաջարկեց։

1. Խումբը ցորչափ գոյութիւն ունի վարժապետը պէտք է իւր կանոնաւոր թոշակը ընդունի։

2. Խումբը նուագէ թէ ոչ, իւր ատացած նուէրներուն մէկ երրորդը պիտի տայ իրեն։

3. Մինչեւ յարգ ի նպատ ընկերութեանս վիճակահանութիւնները մէկ երկու ոսկիի մէջ էին. եթէ ուր-տառնոց ըլլան անոնք, պէտք է մաս մը իրեն յատկացնել։

4. 24 թիւէն վերջ եկող անդամներուն մրցողջ չաբաթավճարները իրեն պէտք է յատկացուին։

5. Տարին մէկ անգամ ի նպատ իրեն ներկայացում պիտի տրուի։

Իւր ամանակնէն դուրս են ատոնք։

Ժողով ժողովի յաջորդեց, խմբին անդամներէն չատերը զայրացան այս կեղծիք առաջարկներէն. կ'ուզէին չընդունիլ հայ վաճառօրիս դասախօսութիւնը, եթէ նոյն իսկ ձրիալ ալլայ ան։

Բայց հայ վաճառօրն կ'երեւի թէ այս առաջարկները պատրաստած պահուն, ապահով ըլլալով անոնց ձախողութեան, ուրիշ բան մ'ալ պատրաստած էր։ Մորամանկութիւն կամ բաւին բուն նշանակութիւնը. «Ես անդամներէն ոմանք կը ճանչնամ կ'ըսէ իւրովի, անոնք տարհամոզելը ոչինչ բան է, բաւական է որ «Աշ» պահի, ի'նչ ալ ատողջ կազմ ունիս. ելեզ խոշոր պօռուն կը յարմարի. իսկ դուն ծրագնաւոր՝ ելեզի ալ՝ արիզ կը պատշաճի»ն ըսես, ալ հոգ մի՛ ներ, անոնք կը կարգադրեն. այսպէս ալ ըրաւ։

Վերջին նիստերնուս օրակարգն էր նուագներու գնումն եւ հայ վաճառօրիս առաջարկած պայմաններուն պատասխանը. անդամները բոլորն ալ ներկայ էին. երկար վիճաբանութիւնէ վերջ՝ որոշուեցաւ յետաձգել երկուքն ալ. բայց վարժապետը կարծես զուչական էր ատոնք. ուստի մտցած չէր աղայոց ոմանց ականջէն վար ըսելու թէ ոտքերնիդ կախեցէք վազը պիտի սկսինք ըսէք, մի՛ վախնաք»։

Ժողովը փակուելէն վերջ, Խոր. Ժողովայ Ատենապետ Տ. Գ. Պարոյր, եւ Գանձապետ Տ. Յ. Մարգարեան կը փութան գուրս ելլել ժողովատեղիէն եւ վարժապետին հաղորդել ժողովին որոշումը. Հետեւաբար քաղաքավարութեամբ մը —«Բարի իրիկուն Մ...»

—Հը՛. ես ձեր ներքին գաղանիքներուն տեղեակ եմ, արդ ես լուծած եմ ձեր խումբը.՝.՝. եւ արդէն քանիցս ալ անդամներուն ըսած էր թէ՝ հակառակ պարագային, փչացնելու պիտի սոր վճռնեմ. խումբ մը պիտի կազմեմ. կը տեսնա՛ք։—

Ինչո՞ւ արդեօք վեց տարիէ ի վեր Գահիրէ հաստատուած նուագածու վարպետ մը, փչացները պէտքերնիս խումբ մը չէր կազմած մինչեւ ցարդ։ Աչքը լոյս հայ վաճառօրին, Թող իր համոզմամբ խումբէն անջատուած անդամները հաւաքէ ու անոնց սորվեցընէ ինչ որ փչացնելու պիտի սորվեցըներ, բայց երբէք Թող չի կարծէ պատուոյժան վաճառօրն որ մեր խումբը բուն «Արաքս»ը չպիտի յարատեւէ։ Մենք Եանքոն ու Տիմիթրին, Խաչիկներէ նախամեծար կը համարինք. զի անոնք չպիտի մտածեն ընկերութեան հասոյթները իւրացնել ամրողջովին։

Խումբը իւր իրաւունքները ունի ու խնչիկներ չեն կարող զանոնք բռնաբարել. Երեմիա սրճարանին անկիւնը գնդանի խօսակցութեան մը մէջ, վարժապետին խոստումներէն հրապուրուած անջատուող անդամներէն մին համարձակաբար կը պօռայ։ «Եղբա՛յր, չանսիրական ընկերութիւն չէ ասիկա, բարեւ ինչ պիտի ընենք, եկէք առաջարկը ընդունինք։

Ինչո՞ւ ազնիւ պարոն, ինչո՞ւ Խումբին գրամը վաճառօրին գրպանը լեցնինք, մինչ գրամ տալիք տեղ չկա՛յ։ Որբանոցներ, Աղքատաց եւ բարեգործական ընկերութիւններ, հիւանդանոցներ, անկեալոցներ չկա՞ն, չատ հեռուն չերթանք, խումբը արդեօք ապ ոգային գրամի պէտքութիւն չը՞պիտի զգայ։ Այսքանով կարծեմ բաւական տեղեկութիւն կրցինք տալ յարգելի ընթերցողաց. հայ վաճառօրին պատասխանը կար եւ չկար։ Ինչպէս որ ըսինք, հայ վաճառօրին պիտի շարունակէ իւր ընթացքը. հայ վաճառօրն ալ իր կարգին պիտի շարունակէ իւր գործը։ Ինչպէս որ ըսինք, հայ վաճառօրին պիտի շարունակէ իւր ընթացքը. հայ վաճառօրն ալ իր կարգին պիտի շարունակէ իւր գործը։

Տեսա՞ք հիմա հայ վաճառօրն։

Գ. Կ. ՏԱՄԿԱՃԵԱՆ

ԱՋԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԻՆ ՀԱՄԱՐ

Տեղւոյ անձնուէրութեան համար Բարեգործական Ընկերութեան Ընդհ. ժողովին դէմ եղած նկատողութիւններու չարունակ կ'ելլեն յաղորդ խօսք։

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ

Կ'իմանանք թէ Տիար Գառնիկ Զաքեան հրաժարական մատուցած է Ազգ. Սահմանադրիչ Ազգ. վարժարանի Հոգաբարձութեան պաշտօնէն։

Միեւնոյն պաշտօնէն հրաժարած է նաեւ Տիար Տիգրան Կամարակեան եւ անկէ առաջ ալ Տիար Գէորգ Իփէքեան։ Այս կերպով Հոգաբարձութիւնը իր մեծամասնութիւնը կորսընցուցած կ'ըլլայ։

* * *

Ցաւօք կը տեղեկանանք թէ Ազգ. Սահմանադրիչ Խնամակալութեան Ատենապետ Վահ. Պօղոս Բալա Նուպար, հեռագրով կրկնած է իր հրաժարականը։

Խնամակալութիւնը, որ այդ հեռագիրը նկատողութեան առնելու համար անցեալ Կիրակի օր ի նիստ պիտի գումարուէր՝ Վահ. Փոխ-Ատենապետ Պէյի անձնական տկարութեան պատճառաւ յետաձգած է իր նիստը։

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԻՈՑ ՁԱՐԸ

Ռուսիոյ Վերափառ Ձարը Իտալիա պիտի երթայ Վերմանիոյ կայսրէն վերջ մնայն։

Ն. Վեհափառութիւնը Քրոնշթատէն պիտի մեկնի եւ իր Ծովային ճամբորդութիւնը լրացնելէ յետոյ, Նաբօլի պիտի ուղեւորի՝ ուր պիտի դիմաւորէ զինք Իտալական կարեւոր տօրմիղ մը։

Ձարը՝ Իտալիայէն Մօնթէնեկրօ եւ անտի Ռումանիան պիտի երթայ, ուրկէ կ. Պոլսոյ Վօսքօրի ճամբով Ռուսիա պիտի վերադառնայ։

Վերմանիոյ եւ Ռուսիոյ կայսրները, Հռոմ դանուելու ատեն Ս. Պապին այցելութիւն պիտի տան։ Կարգադրութեան մը համաձայն, Սէն Սիէժի մօտերէն պիտի մեկնին Վատիկան երթալու համար։

ԱՆԻՇԽԱՆԱԿԱՆՆԵՐԸ

Քօքէնհակի ատիկանութիւնը ազդարարութիւն ատացաւ, ի մասին Ռուսիոյ Մահրընկալ Թագուհւոյն դէմ սարքուած դաւադրութեան մը։

Կը կարծուի թէ չատ մը Իտալացի անիշխանականներ Տանըմարք երթալու համար ճամբայ ելած են, Ն. Վեհափառութեան կեանքը սպառնալու նպատակաւ։

Ռուս ատիկաններու խումբեր Քօքէնհակ հասած են Դանիական ատիկանութեան հետ Թագուհւոյն կեանքը պաշտպանելու համար։

ՊԵԼՃԻՈՑ ԹԱԳԱՒԻՐԸ

Մօրնիկի Լիդրի Պրուքսէլէն ատացած մէկ հեռագրին համաձայն, Լէօպօլտ Թագաւորին մօտալուտ հրաժարման լուրը հաստատութիւն կը գտնէ Լաւատէզեակ շրջանակներու մէջ։

Թագաւորը մրայն կը սպասէ եղեր ատարմանը ան հանրային չինութեանց, որպէս չահակից է։

ԵՂԻՏԶ ԲԼՕՇԿԻ ԱՒՏՃԻ

Կապէր-տը-ԺուանֆԼօր կը կարծէ գիտնալ թէ՝ Ս. Բէթերսպուրկի կառավարական չրջանակներուն մէջ կը հաստատուին թէ՝ Ռուս կառավարութիւնը Նիքօլա Նիքօլայեվիչ մեծ Դուքսը Պօլիս տանալ փոպիեօնոշնէ պատերազմական նաւուն Վօսիօրէն անցքին արտօնութիւնը ատացած չէր, բայց Պ. Զինովիեվ Բ. Դրան բացատրած է թէ՝ Մեծ Դուքսը Պօլիս չպիտի գար, եթէ իր նաւուն Վօսիօրէն անցքը արտօնուած չըլլար։

Սալիսպանը ասոր վրայ անմիջապէս հրամայած է նաւուն մուտքը։

ԹՈՒՐՔԻԱ, ԳՈՒՆԱՑՏԱՆ ԵՒ ՌՈՒՄԱԻԱ

Մօրնինկ Քօսթ Աթենքի թղթակիցը հաստատ աղբիւրներէ քաղելով կ'ըսէ թէ՝ Գոյն և Ռումէն կառավարութիւնները համաձայնած էին կոչ մը ուղղելու Մեծ Տէրութեանց կ. Պոլսոյ ներկայացուցիչներուն, որպէս զի կարելւոյ միջոցները ձեռք առնուին՝ Մակեդոնիոյ մէջ տիրող խռովութիւնները հանդարտեցնելու համար։

Այս կոչը պոհացուցիչ արդիւնք մը չունենալով, երկու կառավարութիւնները յարմար դատած են միեւնոյն իմաստով՝ ինդիրը դիւանագիտական միջոցներով ուղղակի Բ. Դրան ներկայացնել միասին։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Սեպ–Էրիեն 11 Հոկտ. —Թեոդնուառի հաւթերուն մէջ ընդհարում մը տեղի ունեցաւ բաղաքապահ զօրքերու եւ գործադուղներու միջեւ։

Մեկ զինուոր վիրաւորուած եւ երկու գործադուղներ մեռած են։

Ժրնեվ 11 Հոկտ.— Վաճառատուներ վերաբացուած են։ Բանիորդը կարգադրուելու ճամբուն մէջ է։

Բարիզ 13 Հոկտ.— Հակառակ տարածուած չշուկներու, գեներածութիւն առագաններուն մէջ ոեւէ ծանր միջադէպ տեղի ունեցած չէ։

Վաչաւիս 12 Հոկտ.— Հանրապետութիւնն Նախագահը Լուպէ, Ռօնի մեծ կամուրջին առաջին քարը գետեղեց։

Ժրնեվ 12 Հոկտ. — Գործադուլը վերջացաւ։

Կ. Պոլիս 12 Հոկտ.—Ն. Բ. Խոիվը եւ

Պ. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ

Tourists' Stores ESTABLISHED 1885

ՄԻԹԼԱՆՑԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔԱՑ
Պապ-եղ-հասիլ փողոց Տիգրան փաչայի տան դիմացը
ԴԱՀԻԼ

Ա.հատուած կօշիկներ ամեն գոյներու վրայ. զոյգը 15 դհկ.է մինչեւ 40 դհկ.

Չհատուած կօշիկներ զոյգը 35—100 դհկ

Իւրաքանչիւր զոյգ կօշիկ երաշխաւորեալ չաւազոյն կաշիէ շինուած։

Փեղոյրներ, սլաքմէքներ, Ածելիներ, Անգլ. վրձիններ ամեն տեսակ, ծածկոցներ, թուպերի կռատարեալ պետեր. ոտորդութեան կապմածներ. ձախորդութեան ամեն տեսակ ամուրկներ, Անգլ. զօրաւոր կաշիէ պայուսակներ (Gladstone). աղ եւ աղ նուերներուդ–մօնէներ. ձեծելանաի պետեր. Ժոր պօղներ. զնեղիներ եւլն. եւլն.

Մեկ գին եւ կանխիկ

315

գաւարին մօտալուտ հրաժարման լուրը հաստատութիւն կը գտնէ լաւատեզեակ շրջանակներու մէջ։

Թագաւորը միայն կը սպասէ եղեր ատարմանը ան հանրային չինութեանց, որպէս չահակից է։

ԵՂԻՏԶ ԲԼՕՇԿԻ ԱՒՏՃԻ

Կապէր–տը–ԺուանֆԼօր կը կարծէ գիտնալ թէ՝ Ս. Բէթերսպուրկի կառավարական չրջանակներուն մէջ կը հաստատուին թէ՝ Ռուս կառավարութիւնը Նիքօլա Նիքօլայեվիչ մեծ Դուքսը Պօլիս տանալ փոպիեօնոշնէ պատերազմական նաւուն Վօսիօրէն անցքին արտօնութիւնը ատացած չէր, բայց Պ. Զինովիեվ Բ. Դրան բացատրած է թէ՝ Մեծ Դուքսը Պօլիս չպիտի գար, եթէ իր նաւուն Վօսիօրէն անցքը արտօնուած չըլլար։

Սալիսպանը ասոր վրայ անմիջապէս հրամայած է նաւուն մուտքը։

ԹՈՒՐՔԻԱ, ԳՈՒՆԱՑՏԱՆ ԵՒ ՌՈՒՄԱԻԱ

Մօրնինկ Քօսթ Աթենքի թղթակիցը հաստատ աղբիւրներէ քաղելով կ'ըսէ թէ՝ Գոյն և Ռումէն կառավարութիւնները համաձայնած էին կոչ մը ուղղելու Մեծ Տէրութեանց կ. Պոլսոյ ներկայացուցիչներուն, որպէս զի կարելւոյ միջոցները ձեռք առնուին՝ Մակեդոնիոյ մէջ տիրող խռովութիւնները հանդարտեցնելու համար։

Այս կոչը պոհացուցիչ արդիւնք մը չունենալով, երկու կառավարութիւնները յարմար դատած են միեւնոյն իմաստով՝ ինդիրը դիւանագիտական միջոցներով ուղղակի Բ. Դրան ներկայացնել միասին։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Սեպ–Էրիեն 11 Հոկտ. —Թեոդնուառի հաւթերուն մէջ ընդհարում մը տեղի ունեցաւ բաղաքապահ զօրքերու եւ գործադուղներու միջեւ։

Մեկ զինուոր վիրաւորուած եւ երկու գործադուղներ մեռած են։

Ժրնեվ 11 Հոկտ.— Վաճառատուներ վերաբացուած են։ Բանիորդը կարգադրուելու ճամբուն մէջ է։

Բարիզ 13 Հոկտ.— Հակառակ տարածուած չշուկներու, գեներածութիւն առագաններուն մէջ ոեւէ ծանր միջադէպ տեղի ունեցած չէ։

Վաչաւիս 12 Հոկտ.— Հանրապետութիւն Նախագահը Լուպէ, Ռօնի մեծ կամուրջին առաջին քարը գետեղեց։

Ժրնեվ 12 Հոկտ. — Գործադուլը վերջացաւ։

Կ. Պոլիս 12 Հոկտ.—Ն. Բ. Խոիվը եւ

րեկ երեկոյ նրյուզ Բեշկի մէջ ընթրեց եւ հրաժեշտ առնելով Սուլթանէն, երեկ իր Մահրուսա ևաւր ևստա Ազեքսանդրիոյ համար։

* * *

Թուրք զօրքերը կատարի կռիւներ մղած են Պուլկար ապստամբներուն դէմ։ 300 Պուլկարներ երկու օր դիմադրած են կռանցնելով 40 հոգի, եւ վիրաւորեալ ու զերի բողով 60 հոգիներ։

* * *

Պղծերիցուզ Ալպանիացի պէտր, որ Մերօվիճայի Ռուսական փոխ–հիւպատոսին հաստատմանը դէմ դժուարութիւններ կը սարքէր, եւ երկու շաբաթ իվեր պաշարած եր, հնազանդութիւն յայտնած է։

Նա պիտի ափսոսի եւ փոխ–հիւպատոսը իր պաշտօնը պիտի ստանձնէ, որով երկիրը պիտի խաղաղի ընդհանուպ։

Բարիզ 13 Հոկտ.— Պօեր զօրավարները Բարիզ հասան ցնծութեան աղաղակներու մէջ։

Անոնք այցելութիւն տուին Խորհրդարանի Նախագահ Պ. Թօլպի եւ Արտաքին Գործոց Նախարար Պ. Տիւֆաեի։

Բարիզ 13 Հոկտ.— Աւստրիացի օդագնացը Պ. Պրասսի եւ իր Թրանսպացի օգնականը Պ. Մօրին ուղեգուցաւոր նոր օդապարիկի մը փորձ կատարելու ատեն մեռան։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երեկ Ազեքսանդրիայէն ատացուած հեռագիրները կը ծանուցանեն ՄԷ՝ առջի օրը կէս օրէն չետոյ ժամը չորս ու կէսին Մահրուսա գրօսանաւը Կ. Պօլսէն Ազեքսանդրիա հասած է, իր մէջ ունենալով Ն. Բ. Խոիվը եւ Խոիվական ընտանիքը։

Ն. Բարձրութիւնը գիմաւորելու գացած էին Նախարարապետները, բարձրաստիճան պաշտօնեայք եւ բազմաթիւ ականաւոր անձնաւորութիւններ։

ԳԱՀԻԼ

Համաճարակին ընթացքը Գահիրէի մէջ.

Հոկտ.	1	4	4	
»	9	4	4	
»	0	0	1	
»	11	1	1	
»	12	1	1	
»	13	0	0	
»	14	2	2	
»	15	0	0	

ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ Ձ. ՏՕՀԱՐՅԱՆԻ ՏՈՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԱՄԲՈՂՋ ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ՄԱՍԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐ ԱՐԺԱՆԱԳՈՒՅՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՍՊԱՍՎՈՂ ԱՄԵՆԱՀԱՐՈՒՍՏ ԵՎ ՊԱՏՎԱԿԱՆ ՀՅՈՒՐԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՍՏԱՑՈՒԹԻՒՆ